

9. Проблемним питанням також є питання реєстрації студентів на час перебування на навчанні в Україні. Функції міграційних служб покладені на ВМНЗ. Міграційні служби, які зобов'язані відповідати за регуляцію в'їзду, перебування і виїзду іноземних громадян, повинні відрегулювати механізм реалізації діючих законів. ВНЗ повинні відповідати лише за якість надання освітніх послуг, а не бути підрозділами міграційних служб.

Література

1. Баркалова Е.Л. Організація навчального процесу в контексті впровадження кредитно-модульної технології / Е.Л.Баркалова // Медична освіта. – 2007. - №4. – С.13-15.
2. Волошин М.А. Проблеми організації навчального процесу на кафедрі анатомії людини в умовах переходу до кредитно-модульної системи / М.А. Волошин, М.С. Щербаков, М.Г. Лебединець [та ін.] // Медична освіта. – 2007. - №3. – с.31-33.
3. Грубінко В.В. Нова парадигма вищої освіти в контексті болонського процесу / В.В. Грубінко, І.І. Бабін // Медична освіта. – 2004. - №3-4. – С.7-14.
4. Ждан В.М. Старченко Особливості організації навчального процесу з іноземними студентами на молодших курсах в умовах кредитно-модульної системи / В.М. Ждан, В.М. Бобирьов, А.М.Скрипніков [та ін.] // Медична освіта. – 2009. - №2. – С. 32-33.
5. Москаленко В.Ф. Національний медичний університет на шляху до Європейської інтеграції / В.Ф. Москаленко, О.П. Яворовський, А.С. Свінцицький // Медична освіта. – 2005. - №3. – С. 4-7.
6. Нейко Є.М. Болонський процес і система організації практичної підготовки студентів / Є.М. Нейко, Л.В. Глушко, М.І. Мізюк [та ін.] // Медична освіта. – 2007. - №2. – С.56-58.
7. Токарчук Н.І. Проблеми навчального процесу в умовах запровадження кредитно-модульної системи при підготовці студентів іноземців / Н.І. Токарчук, Т.В. Капітан, О.С. Рубіна [та ін.] // Медична освіта. – 2008. - №4. – С.27-28.
8. Щербатюк Н.Ю. Досвід, проблеми і шляхи удосконалення вивчення педіатрії іноземними студентами / Н.Ю. Щербатюк, Г.А. Павлишин, І.О. Багірян [та ін.] // Медична освіта. – 2005. - №3. – С.45-47.

Реферати

ОРГАНИЗАЦИЯ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ГРАЖДАН В ВГУЗ УКРАИНЫ

Закордонец А.А., Лехницькая С.И., Савичук А.В.

В статье рассматриваются главные проблемы в обучении иностранных студентов согласно Болонской системы. Преобразовывая высшее образование, мы должны сохранить приоритеты национальных образовательных систем и в тоже время возникает потребность в унификации требований, содержания, качества образования. Также мы должны уделять внимание увеличению ежегодного пополнения и регистрации иностранных студентов.

Ключевые слова: набор иностранных граждан, институт кураторства.

THE ORGANISATION OF TEACHING FOREIGN STUDENTS IN THE HSEI OF UKRAINE

Zakordonets O.O., Lekhnitska S.I., Savychuk O.V.

The article observes the main problems in teaching the foreign students according to Bologna education system. Reforming high education system we should reserve special characters of national educational systems and in the same time we have necessity in unification of demands, maintenance and quality of education. Also we paid attention to increase of the annual recruitment and registration of the foreign students.

Key words: the recruitment of foreign students, the institute of curators.

УДК:612+376.68

Г.М. Запорожеш, І.В. Міщенко, Г.П. Павленко, О.В. Ігаченко, Н.М. Федотенкова
ВНЗ України "Українська медична стоматологічна академія", м. Полтава

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ НА КАФЕДРІ ФІЗІОЛОГІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ

Навчання студентів-іноземців англійською мовою є актуальним питанням. Кафедра фізіології Української медичної стоматологічної академії здійснює навчання англійською мовою з 2005 року. Викладачі активно використовують інтерактивні засоби навчання та комп'ютерні програми у навчальному процесі. Його головними проблемами є: слабе володіння англійською мовою студентами та "конвертованість" медичної освіти.

Ключові слова: студенти-іноземці, англійська мова, викладання фізіології.

Україна як член ООН і ЮНЕСКО бере активну участь у виконанні міжнародних програм у сфері вищої освіти. Загальна кількість студентів у нашій державі становить понад 1,5 млн осіб, що є на рівні середньоевропейських показників, проте частка іноземних студентів є надзвичайно малою - 2 % до загальної кількості [2]. Ці дані зайвий раз підкреслюють той факт, що українська система вищої освіти і досі не спромоглася виробити досить гнучкі механізми для приймання на навчання у навчальні заклади нашої країни іноземних громадян. В Україні отримують вищу освіту близько 17 тисяч іноземних громадян, при цьому основна більшість з медичних і гуманітарних спеціальностей. Допомогає іноземним державам у підготовці їхніх національних медичних кадрів і Українська медична стоматологічна академія. Нині в академії навчаються 3754 студентів, з них 874 іноземці із 42 країн світу (Палестини, Іраку, Ірану, Сирії, Марокко, Алжиру, Йорданії, Пакистану, Лівії, Росії, Туркменістану та ін.). Їм гарантовані всі права та свободи, що передбачені чинним законодавством України. Бібліотечний фонд академії складає 371018 примірників (в тому числі 9372 англійських).

В останні 5-10 років розвитку медичної освіти в Україні все більшої ваги починають набувати проблеми, пов'язані з навчанням іноземних студентів англійською мовою. Актуальність "конвертованості" медичної освіти пов'язана як з економічними, так і з міграційними, соціокультурними та іншими причинами. Проте до цього часу практично немає достатньої кількості серйозних досліджень, які б дозволили зробити об'єктивну оцінку існуючих методів викладання іноземним студентам, їх навчання, оцінювання тощо. Загострюється потреба у розробці нових методів об'єктивного навчання і тестування, які б забезпечили значний прогрес у бік професійно орієнтованого

клінічного оцінювання на всіх рівнях та етапах навчання і практики [1, 5]. Для професійно орієнтованих дисциплін системи медичної освіти фізіологія є теоретичною базою, разом з тим, прикладною наукою і має бути адаптована до всіх вимог кредитно-модульної системи навчання в усіх вищих медичних навчальних закладах.

Серед основних проблем, з якими стикаються іноземні студенти, найважливішим є мовний бар'єр. Для належного засвоєння матеріалу іноземцям часто доводиться вивчати не одну, а навіть дві достатньо важкі для опанування слов'янські мови. При цьому жодна з цих мов не матиме ніякого практичного застосування після отримання диплому, оскільки жодна з них не буває робочою на серйозних міжнародних форумах, не відповідає серйозним інформаційним ресурсам Internet чи іншим пошуково-бібліотечним базам даних. Не можна забувати і про те, що складна і об'ємна медична термінологія є, по суті, ще однією іноземною мовою. Вивчені протягом 6-7 років навчання декілька тисяч медичних термінів слов'янською мовою теж залишаються “мертвим багажем” у подальшій практиці студента-араба чи індуса. Враховуючи наведені аргументи, альтернативним методом підготовки є проведення навчання іноземною мовою. Оптимальним вибором на сьогодні залишається англійська мова: переважна більшість іноземних студентів у тій чи іншій мірі вже володіє цією мовою, що принаймні на 1 рік скорочує тривалість навчання; англійська мова підвищує «конвертованість освіти», відкриваючи для заможніших студентів можливість стажування чи спеціалізації у країнах Західної Європи, Канади, США; переважна більшість інформаційних ресурсів Internet та інших пошуково-бібліотечних баз даних англійською мовою; робочою мовою переважної більшості міжнародних конгресів залишається англійська. А згідно з сучасними рекомендаціями, фахівцям практичної охорони здоров'я необхідно не менше 1 разу на рік, а науковим працівникам – не менше 2-3 разів брати участь у міжнародних конгресах для підтримки належного фахового рівня [3]; викладання іноземною мовою відкриває нові економічні резерви для вітчизняних медичних ВУЗів і збільшує їх конкурентноздатність на міжнародних ринках вищої освіти.

На сьогодні чітко сформовані проблеми, які з'являються при викладанні іноземною мовою. Важливою проблемою вивчення фізіології, як і будь якої навчальної дисципліни, іноземною мовою є створення високоякісної навчально-методичної бази для самостійної роботи студентів (СРС). Також це підготовка достатньої кількості англійськомовних фахівців з предмету. Ця проблема долається за рахунок внутрішніх ресурсів ВУЗу і з часом забезпечує досить серйозні переваги (активація міжнародного співробітництва, обміну, участі у грант-проектах, збільшення відсотка викладачів, які активно користуються англійськими інформаційними ресурсами); підготовка англійськомовної документації на кафедрі.

Організаційні і методичні підходи у навчанні студентів-іноземців повинні відрізнятися від навчання вітчизняних студентів: більше використовувати у викладанні записів на дошці, ключових слів; слідкувати за записом основних термінів, визначень, понять, при тому детально коментувати ці терміни з метою визначення і закріплення їх змісту; вимагати усного неодноразового їх повторення з метою усвідомлення, запам'ятовування і корекції; організувати самостійну аудиторну роботу студентів, навчити користуватися літературою; навчити студентів працювати на лекції, можливо, окремо читати лекції для студентів-іноземців.

Найбільш ефективним методологічним підходом викладання іноземним студентам на кафедрі фізіології є наочність в широкому значенні цього слова, а також практична значимість кожного лабораторного заняття і кожної лекції. Тобто, не тільки використання графіків, таблиць, слайдів в процесі навчання, а зміна методики викладання від надмірної теоретизації до практичної підготовки. Завдання викладача не тільки примусити студента вивчити розділ предмету, а засвоїти його, встановити логічні зв'язки, максимально використовуючи інтра- та інтердисциплінарну інтеграцію. Для того щоб завдання розвитку клінічного мислення в іноземних студентів на старших курсах медичного університету мало реальну основу, необхідно розвивати логічне мислення вже на першому курсі [6].

Нормальна фізіологія є якраз таким предметом, який має викладатися із якомога повним залученням заохочення до навчання наведенням прикладних аспектів вивчення тієї чи іншої теми. Студентам необхідно підкреслювати, що функціональні методи дослідження, які вивчаються, будуть застосовуватися ними у клінічній практиці. При цьому бажано знайомити їх не лише з тими методами, які застосовуються в Україні, а й з такими, що використовуються у США, Великобританії та інших країнах Європи, оскільки деякі студенти після закінчення Вузу виїжджають туди або залишаються в Україні. Слід підкреслювати, що без знання норми не можливо оцінити патології, що такі загальноприйнятні лабораторні методи дослідження, як загальноклінічні аналізи крові та сечі, коагулограма, ЕКГ, спірограма, реографія, електроенцефалографія, електроенцефалографія тощо, є інформативними та такими, які використовуються в різних країнах світу і з якими стикаються спеціалісти будь-якого профілю. Бажано по можливості давати їм не лише норми, які використовуються в Україні, а й такі, які застосовуються у США, Великобританії тощо, і підкреслити, що кожен регіон може мати свої межі норм, приймаючи до уваги природно-кліматичні і інші особливості.

Знання фізіології дійсно необхідні лікарям будь-якого профілю. Формуванню клінічного мислення студентів буде сприяти використання різних видів робіт під час занять, включаючи практичну частину, усне опитування, написання різнорівневих тестів та ситуаційних задач тощо. У сильних групах можливо пропонувати студентам роботу парами, групами з використанням змагань, складання тестів і ситуаційних задач, тематичних кросвордів, таблиць і схем самими студентами. Особливо сильні студенти можуть іноді «вчити решту», виступаючи біля дошки і проводячи пару замість викладача. Ми перерахували не всі інтерактивні методи роботи. Їх дуже багато. Важливою умовою успішного навчання, на наш погляд, є індивідуалізація навчання. Вона має бути навіть більшою, ніж при навчанні українських студентів.

Особливості контингенту іноземних студентів потребують відповідної системи контролю знань, умінь та навичок [4,7], які до того ж мають бути максимально стандартизовані [9]. Велике значення має використання сучасних методів контролю знань, наприклад тестового, але він викликає нові проблеми: тести повинні бути наведені англійською мовою і час для відповідей необхідно давати більший, оскільки час витрачається для пояснення самих питань. Тому контроль знань здебільшого повинен проводитись у вигляді усного опитування для постійного підтримування зворотного зв'язку.

Висновок

Під час важливих подій у житті студента, тих періодів, які впливатимуть на подальшу індивідуальну долю студента та долю всієї системи охорони здоров'я, викладачі та екзаменатори повинні обрати такі методи, які забезпечать об'єктивну, точну, надійну та валідну оцінку кожного майбутнього лікаря [8]. При проведенні занять і контролю знань з нормальної фізіології у студентів-іноземців виникають проблеми в організаційних, методичних та психологічних підходах до навчання. Вирішення цих проблем потребує специфічного підходу до методичної роботи, також треба враховувати психоемоційний стан і рівень інтелектуального розвитку іноземних студентів. Міжкультурна компетентність передбачає здатність особи поводитись ефективно і доцільно у міжкультурному середовищі, досягати комунікативних цілей та за допомогою вербальних і невербальних засобів організувати діяльність у міжкультурному середовищі. Іноземний студент активніше увійде в трудовий режим навчального закладу, якщо буде відчувати до себе увагу, інтерес до своїх здібностей і можливостей [6].

Література

1. Адаменко О. В. Підготовка іноземних студентів в Україні як об'єкт педагогічних досліджень / О.В.Адаменко // - Київ, 2002.- С. 49-53.
2. Вороненко Ю.В. Актуальні проблеми розвитку системи підготовки іноземних громадян у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України / Ю.В. Вороненко, Ю.І. Фісун // -Тернопіль: 2002.- С.14-16.
3. Дичка І.А. Використання сучасних технічних засобів в процесі навчання іноземних студентів / І.А.Дичка, В.І.Прохоров, Є.С.Сулема // -К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002.- С. 113-121.
4. Казаков В.Н. Высшее медицинское образование /В.Н. Казаков, А.Н. Талалаенко, М.С. Каменецкий, [и др.] // : Здоровье, 1992. - 224 с.
5. Ковешніков В.Г. Упровадження сучасних комп'ютерних технологій у навчальний процес на кафедрі анатомії людини Луганського державного медичного університету / В.Г.Ковешніков, Л.І.Чистолінова, М.А.Руденко // Медична освіта. - 2000, № 3.- С. 43-45.
6. Мороз В.М. Досвід організації навчально-виховної роботи зі студентами-іноземцями / В.М.Мороз, В.О.Коваленко, В.І.Півторак // -Тернопіль: 2002.- 58 с.
7. Bligh J. G. Trends in medical education / J.G.Bligh // Eur.J.Dent.-1998.-Vol.2, N1.- P.2-7.
8. Swartz M.H. Assessment of Clinical Competence Utilizing Standardized Patients: What are we Really Measuring? /M.H. Swartz, M. Friedman, S. Gambert // Approaches to the assessment of clinical competence.-1992.- 261 p.
9. Sutnick A.I. The global value of standards in medical knowledge and competence / A.I. Sutnick // Changing medical education, 1993.- 27 p.

Реферати

ОСОБЕННОСТИ ПРЕПОДАВАНИЯ ФИЗИОЛОГИИ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ НА КАФЕДРЕ ФИЗИОЛОГИИ УКРАИНСКОЙ МЕДИЦИНСКОЙ СТОМАТОЛОГИЧЕСКОЙ АКАДЕМИИ

Запорожец Т.Н., Мищенко И.В., Павленко А.П., Ткаченко Е.В., Федотенкова Н.Н.

Обучение студентов-иностранцев на английском языке является актуальным вопросом. Кафедра физиологии Украинской медицинской стоматологической академии осуществляет обучение на английском языке с 2005 года. Преподаватели активно используют интерактивные средства обучения и компьютерные программы в учебном процессе. Его главными проблемами являются: слабое владение английским студентами и невозможность повысить языковой уровень преподавателей за рубежом.

Ключевые слова: студенты-иностранцы, английский язык, преподавание физиологии.

PECULIARITIES OF PHYSIOLOGY TEACHING IN ENGLISH AT UKRAINIAN MEDICAL STOMATOLOGICAL ACADEMY PHYSIOLOGY CHAIR

Zaporozhets T.N., Mistchenko I.V., Pavlenko A.P., Tkachenko E.V., Fedotenkova N.N.

Teaching the students-foreigners in English represents an actual question. Ukrainian medical stomatological academy Physiology chair having been performed teaching in English since 2005. The teachers apply teaching interactive means and computer programs in the study process significantly. Its major problems are: English bad knowledge by the students and impossibility to improve the language level abroad for the teachers.

Key words: students-foreigners, English, teaching Physiology.

УДК 378.14 + 376.68

К.С. Ішейкін, А.В. Салій

ВДНЗ України "Українська медична стоматологічна академія", м. Полтава

ЕТНОПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМИ ТА ПРОБЛЕМА ЇХ АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

Аналізуються етнопсихологічні чинники, які безпосередньо впливають на роботу із студентами-іноземцями і стосуються особливостей їх сімейного та соціокультурного виховання. Акцентується увага на адаптивних проблемах іноземних студентів в Україні.

Ключові слова: етнопсихологія, виховання, культурний простір, іноземні студенти.

Починаючи з 90-х років ХХ століття Україна є активним учасником світового освітнього процесу. Громадяни України відкривають для себе усе нові і нові горизонти у здобутті вищої освіти у вищих навчальних закладах Європи та Америки, а вищі навчальні заклади України, у свою чергу, проводять активну роботу по залученню до своїх лав студентів з інших держав. У цьому контексті, перший етап роботи з іноземними